

Planter

Dyrkning af storfrugtet hassel podet på tyrkisk hassel

Er du interesseret i at dyrke hasselnødder til danske fødevarer virksomheder og samtidig reducere importen af nødder og efterkomme forbrugernes efterspørgsel på lokale råvarer, så læs hvordan du kommer i gang med dyrkning af hasselnødder her.

Manual

Denne vejledning til dyrkning af storfrugtet hassel tager udgangspunkt i storfrugtet hasselsorter podet på tyrkisk hassel (*Corylus colurna*). Den tyrkiske hassel er et enstammet træ uden rods kud, og det kan der være en del fordele ved. Ved at have et enstammet træ, gør det bla. mekanisk ukrudtsbekæmpelse mere effektivt, muligheder for maskinhøst, en mere frugtgivende kronestruktur, samt muligheden for at dyrke andre kulturer imellem rækkerne.

Poden højden anbefales til at være mellem 60-100 cm afhængig af maskinerne der skal køre i rækkerne, det skal dog siges at kommer man over 100 cm i poden højde, gør det beskæringsarbejdet mere tidskrævende senere hen.

Det tilrådes at hjemkøbe og udplante podet materiale, da podning på tyrkisk hassel kan være problematisk grundet barkens korklag.

Etablering af hasselnødplantage:

Den optimale placering af træerne er på en solrig plads med gode læ forhold, skygge og blæst kan medføre dårlig frugtsætning.

Hassel kan godt tåle en fugtig placering, men ikke i længere periode og slet ikke i vækstsæsonen. Det skal helst ikke være for sandet eller for tung jord, da det kan give udfordringer når frugten skal udvikles.

Det anbefalede plantetidspunkt er efterår eller tidligt forår, og man kan med fordel etablere vanding på planterne da det gør etablering mere ensartet. En form for jorddække i etableringsårene er at foretrække, da det mindsker fordampning og konkurrence fra ukrudt. Ellers skal der renholdes under planter i etableringsperioden.

Vanding anbefales til få gange men i længere tid pr. vanding, da hassel har rødder som kan gå dybere end de fleste andre frugttræer, og derfor kan de optage vand dybere, og man fremmer roddybden den vej.

Billede: 20 år gamle planter.

En god ide ville være at foretage en jordprøve inden plantning, i forhold til tilførsel af gødning som ikke bør foregå senere end april/maj da det ellers kan påvirke frugtsætningen. Organisk gødning fungerer udmærket for hassel. Den ønskede pH. værdi er svag sur til neutral. God jordbearbejdning inden plantning, med evt. tilførsel af organisk materiale.

Man kan med fordel have et fornuftigt læhegn, hvor der deri er alm. Hassel da det kan være med til at fremme bestøvningen af de plantede træer. Det anbefales at man som minimum har 3 sorter i sin beplantning, for at sikre god bestøvning. Især vigtigt med en senblomstrende sort, for at sprede blomstringen ud over en længere periode. Den enkelte sort kan ikke bestøve sig selv, og vådt vejr i blomstringen påvirker bestøvningen negativt.

Anbefalede planteafstand er 2,5-3 meter imellem træerne og en rækkeafstand på 4-5 meter, dette kan selvfølgelig udvides i tilfælde af samdyrkning med andre kulturer. Men et godt lysindfald i kronerne er vigtigt i forhold til en god frugtsætning.

Beskæring af hasselnøddetræer

Målet med træet er 5-6 kraftige grene til at danne en god åben kronestruktur, med et godt lys og luft indfald. Den tilrådes af forme træerne allerede i en tidlig alder, for at sikre en fornuftig frugtsætning. Det bedste tidspunkt for beskæring er i vinteren når man kan se synlige hunblomster, da man derefter kan beskære efter dem. Det anbefales at skære over 4-6 blomsterknopper på skuddet, da det fremmer en god frugtsætning, hvis bestøvningen er lykkedes fornuftigt. En korrekt grenvinkel skal gøre træet stærkere i forhold til snetryk, og gør det muligt for maskiner at færdes imellem rækkerne uden at skade frugt og træer. Derfor foretrækkes en form for V eller U form i kronen.

Når de 5-6 hovedgrene er godt kørende beskæres der for at sikre lys og luft, det bliver med tiden nødvendigt at foryngelses beskære for at sikre en god frugtsætning. Dette bør gøres skånsomt og over en årrække for at undgå for at undgå uønsket stor mængde vanris.

Sygdomme/skadedyr i hasselnøddetræer:

Monilia (*Monilia frutigena*) Svampesygdom der er problematisk i fugtige somre, men der findes sorter som ikke er så modtagelige.

Hasselbakteriose (*Xanthomonas arboricola*) Værst i fugtige varme somre. Nøddesnudebille (*Curculio nucum*) Angreb kan mindskes ved sortvalg af tykskaldede nødder.

Hasselknopgalmidder (*Phytoptus avellanae*). Angreb kan mindskes markant ved sortvalg.

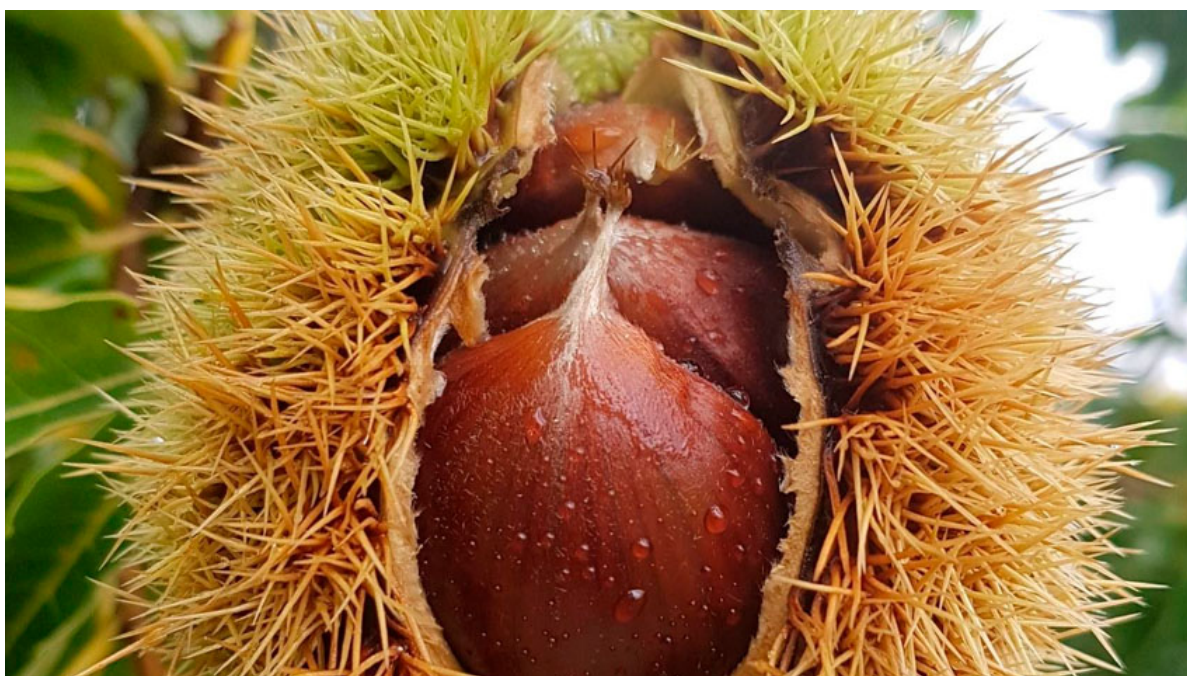
Kultivarer/sorter af hasselnødder:

Rekommanderes værdige kultivarer/sorter er:

- Corabel, nyere sort. Meget flotte store nødder.
- Halleske Kæmpe, Tyk skal.
- Gustavs Zeller.
- Emoa 1, god resistens i forhold til sygdomme.
- Butler, Nyere sort og god bestøver.
- Cosford, god bestøver men tynd skal.
- Gunslebert, hårdfør og god bestøver.

Af valnødder der kan anbefales er:

- Broadview, ikke så kraftig voksende.
- Buccanner, godt udbytte.
- Fernette, Nyere sort, god bestøver.
- Fernor, nyere sort med store nødder.
- Franquette, ældre fransk sort, mellemstore nødder.
- Geisenheim 139, velsmagende.
- Grøndal, dansk sort.
- Lara, Nyere sort med velsmagende nødder.

Buche de Bétizac har virkelig noget at byde på.

Af spise kastanje der kan anbefales er:

- Bouche de Bétizac, meget store flotte nødder.
- Marigoule, store flotte nødder.
- Maravel, stærk og sund sort. Glimrende grundstamme til hybrider.
- Précoce des Vans, tidlig og kan spises frisk.
- Rousse de Nay, god sort også til opbevaring.

Læs eller hent vejledning til podning af hassel

Publiceret: 21. december 2022

Opdateret: 21. december 2022

Vil du vide mere?

Mette Damborg Hansen

Specialist in plant-based food

SEGES

meha@seges.dk

+45 6171 2063

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

